

Waar is de bouwvergunning voor jullie boomhut?

Willy Leufgen en Marianne van Lier: *Vrij spel voor natuur en kinderen.* Jan van Arkel, 251 blz. € 20,-

Richard Louv: *Het laatste kind in het bos.* Hoe we onze kinderen weer in contact brengen met de natuur. Jan van Arkel, 384 blz. € 19,95.

Afgelopen zomer stelde een wandelaar Staatsbosbeheer aansprakelijk voor de behandeling van een adderbeet. Staatsbosheer kwam onder de schadeclaim uit omdat adders geen eigenaar hebben. In Amerika loopt dat anders, daar kreeg een gebiedseigenaar een claim toen een fietser onderuitging. Het is één van de vele anekdotes in *Het laatste kind in het bos*, van de Amerikaanse journalist Richard Louv. Louv pleit zeer leesbaar voor een 'terug naar de natuur' voor kinderen. Spelen in de natuur zou de remedie zijn tegen concentratiegebrek, depressies en stoornissen als adhd. En hij maakt dat met massa's voorbeelden aannemelijk. Kinderen die in de buitenlucht les krijgen, halen hogere cijfers. Ook na een weekend in het bos schieten de scores omhoog. Natuur is volgens Louv even noodzakelijk als nachtrust.

De oorzaken van de jeugdige vervreemding van de natuur zijn volgens

Louv niet alleen tv, pc en nintendo. De natuur is, zeker in Amerikaanse steden, zonder auto onbereikbaar en wordt ten onrechte vereenzelvigd met kinderlokken. Kinderen mogen niet meer naar buiten, en zeker niet in bomen klimmen. Als een buurjongen uit jouw boom valt, ben jij degene die een schadeclaim krijgt. Louv interviewde duizenden kinderen en volwassenen en hoorde dat kinderen hun boomhut moesten afbreken omdat ze geen bouwvergunning hadden. Op een schoolplein zag hij bordjes: 'verboden te rennen'. De kinderen kregen wel folders met tips tegen overgewicht.

Een ander nieuw boek, *Vrij spel*, vertaalt Louvs ideeën in praktische tips. Met honderden foto's. De twee Nederlandse auteurs pleiten voor groene schoolpleinen. Even simpel als doeltreffend: maak van uw schoolplein een schooltuin waarin je mag klimmen, graven en modderen en uw kinderen worden tevredener, rustiger en geconcentreerder.

Bij beide boeken krijg je zin die ellendige stoeptegels te vervangen door bomen, struiken en gras. Louv heeft het vaak over jeugdige topervaringen in de natuur. Ergens heten die ineens transcendente ervaringen. Dat hoofdstuk gaat over spirituele noodzaak van de natuur. Wie god en geest ervaart in bomen, beken en mist, zal dat beamen. De rest van

het boek spreekt ook natuurbeschermers, medici, docenten, psychologen en ruimtelijke ordenaars aan.

KOOS DIJKSTERHUIS

